

Vilja hava arkitektakapping um Múrin

Forngrípaflagaðið, Fornminnissavnið og Arkitektafelagið eru teirra millum, ið halda tað vera av størsta týðningi, at boðið verður til hugskotskapping í sambandi við Múrin

GREKARIS DJURHUUS
MAGNUSSEN

Felags fyrri fleiri teirra, ið hava gjørt viðmerkingar til verkætlanina hjá áhugabólkinum við Páll Patursson o.ø. er, at at ongin hugskotskapping hevur verið. Hildið verður, at tað ber ikki til í so týðningarmiklum máli, bara at lata ein áhugabólk koma við einum uppskoti.

– Eins og arbeisbólkin hjá Fornminnissavninum visir á, vilja vit taka undir við, at ein breitt umboðandi nevnd verður sett at fyrirreika málið, og útskriving av einari hugskotskapping um, hvussu skapið á verndartiløkunum skal skipast, sigur Føroya Forngrípaflag millum annað í sínum viðmerkingum.

Arkitektafelag Føroya sigur millum annað í sínum viðmerkingum til málið, at „fyri at lýsa møguleikarnar so væl til ber, eigur ein kapping at verða útskrivað á so breiðum grundarlagi sum gjørligt, til dømis ein norðurlendsk arkitektakapping“.

Á Føroya Fornminnissavni er tey heldur ikki íiva:

– Tað ber als ikki til bara at taka undir við einum uppskoti, sum verður lagt fram. Í slíkum føri er neyðugt at hava eina hugskotskapping, so at fleiri hugskot eru at velja ímillum, siga Súsanna Joensen, Símun V. Arge og Arni Thorsteinson.

Múrin onki við festið at gera

Á Føroya Fornminnissavni vísa tey á, at Múrin er eitt friðað fornminni. Talan er ikki um ein bygning, men um eina toft. Men tað halda kortini ikki øll.

Í einum brævi til landsstýrismannin dagfest 1. apríl 1997 segir Páll Patursson, festarar hjá Kirkjubøgarði, um loyvi at umvæla Kirkjubørmúrin. Tað ger hann sambært lóg frá 16. september 1948 um friðing av fornminnum og bygningum.

Páll Patursson visir í umskóni á, at ætlanin er at umvæla Múrin sambært uppskotinum hjá áhuga-

Múrin má varðveitast sum fornfrøðiligt minni, og ikki sum brúkslutur, siga Símun V. Arge, Súsanna Joensen og Arni Thorsteinson. Tey starvast øll á Fornminnissavninum

bólkinum, sum hann sjálvur situr í.

Arni Thorsteinson og Símun V. Arge vísa púra stutt aftur, at talan kann verða um nakra umvæling. Teir sláa enn einaferð fast, at talan ikki er um ein bygning, men um eitt fornminni, eina toft. Og Fornminnissavnið mælir frá at geva Páll Patursson loyvið at umvæla Kirkjubørmúrin.

– Múrin hevur onki við festið at gera, sigur Arni Thorsteinson við Sosialin.

Thorstein Gunnarsson

Ein teirra, ið gevur uppskotinum hjá áhugabólkinum gott skoðsmál, er Thorstein Gunnarsson, formaður í nevndini fyri landsins friðingum av bygningum í Íslandi. Hann sigur m.a.:

„Efter mit skøn er der her tale om et gennemtænkt projekt, der i konstruktion og valg af materiale beskytter det gamle bygningsværk på en naturlig måde. En virkelige fremskridt for bygnings-restaurering i Norden.“

Gunnarsson leggur to dent á, at hansara ummæli botnar í, at hann er biðin at ummæla júst uppskotið hjá áhugabólkinum. Hann tekur tí onga stöðu, og veit iva-leyst heldur onki um uppskotið hjá Fornminnissavninum.

Símun V. Arge, Súsanna Joensen og Arni Thorsteinson vísa eisini á, at Gunnarsson er særkønur í varðveiting av bygningum. Hann testar eisini um „bygningss-restaurering“.

Aftur her visir Fornminnissavnið á, at talan als ikki er um ein bygning, men eina toft.

Curt Von Jessen

Fyri nokrum árum síðani var Curt von Jessen, lektari við „restaureringsdeildina“ hjá Listaháskúlanum í Keypmannahavn, limur í viðkaða arbeisbólkinum hjá Fornminnissavninum.

Hann fór úr bólkinum í 1990. Og eitt sindur av „fornmíls“ hómast eisini í hansara ummæli av verkætlanini hjá áhugabólkinum í Kirkjubø. Hann byrjar ummælið soleiðis:

„Fremtvinget af et usædvanligt langsommeligt og permanent ubeslutsomt handlingsforløb hos de antikvariske myndigheder foreligger nu Múruin – verkætlan 1997.“

Eisini hann ger viðmerkingar sínar beinleiðis í sambandi við verkætlanina, og sigur sum so onki um ætlanina hjá Fornminnissavninum. Stórtæð endurgættur hann tað, áhugabólkinur fær fram: Høvuðs-endamálið hjá áhugabólkinum.

Uttan at siga nakad ítøkiligt um, hvat hann heldur um uppskotið; um tað er gott, ella um møguleiki er at fáa til vega eitt betur uppskot, kemur hann til ta niðurstøðu, at „med forslaget er der skabt et arkitektonisk og historisk afsæt for fremtiden, for stedets mest markante fortidsminde og for de middelalderlige genstande, det knytter sig dertil“.

Johannes Exner, professor og arkitekt MAA, ger eisini viðmerkingar til uppskotið hjá áhugabólkinum – eftir áheitan frá J. P. Gregoriussen.

Exner setir spurnartekin við tað skilgøða í at seta rútar við málningum í vind-eyguni í Múrinum.

„Det kan virke betænkeligt, at de med deres meget stærke virkning og visuelle ændring af Murens gennem århundreder oplevede luftighed vil dominere exteriør og interiør“, sigur hann.

Exner kundi eisini hugsað sær onkrar broytingar í uppskotinum til takkonstruksjón.

Kirstin Eliassen, fornfrøðingur, og sum starvast við Keypmannahavnar Býarsavn, ger eisini viðmerkingar til ætlanina hjá áhugabólkinum. Hon sigur m.a.:

„Tað er eitt sindur trupult hjá einum, sum dagliga arbeiddir við mentanarsøgu, har grundsjónarmiðið er varðveiting og verja, at meta um eina verkætlan við heilt øðrum endamáli.“

Hon vil tí ikki gera viðmerkingar til verkætlanina, men tekur stöði í tí reit fornfrøðiliga.

Kirstin visir á fleiri trupulleikar, millum annað súlurnar, sum eitt tak onkursvegna skal liggja á. Hon sigur, at gjølligar kanningar mugu gerast av stöðinum undir verandi gólvi. Økið má eisini kannast gjølla fornfrøðiliga.

– Tilfar kanningar taka tíð, sum ikki er avsett í tíðarætlanini eins og peningur til hetta heldur ikki sæst vera settur av. Tað er als ikki nóg mikið, at arbeiddið bert verður fram undir fornfrøðiliga eftirliti, sigur Kirstin Eliassen.

Í einum øðrum skrivi til landsstýrismannin visir Kirstin Eliassen á, at ætlanin hjá áhugabólkinum í Kirkjubø „stríðir ímóti grundsjónarmiðum okkara, sum arbeidda við mentanarsøgu: Varðveiting og verja.“

Knud J. Krogh, museumsinspektørur, Nationalmuseet, mælir til eina arkitektakapping. Men hann sigur eisini:

„...skal jeg tilkendegive, at mit medlemskab af arbejdsgruppen vedrørende bevaringen af „Muren“ selvsagt ikke på nogen måde kan indebære, at jeg skal tage stilling til et projekt, som er udarbejdet med et ganske andet sigte end det, der ligger til grund for udvalgets arbejde, og som kun periferisk berører de grundlæggende, overordnede komplicerede antikvariske spørgsmål omkring Murens bevaring“.

Hakon Christie, norskur fornfrøðingur, sigur um ætlanina hjá kirkjubømonnum: „...den ville få som følge, at Muren ble skadet som kulturminne.“

NÝGGJAR FJØLBROYTTAR & SPENNANDI UPPRSKRIFTIR!

til
nóg
ymisk
pløgg
&
tógv-
sløg

Postordrar verða avgreiddir

Tógvhandilin
IGLOO

Sverrigøta 19
Tórshavn
Tlf. 15264
Fax. 19623

Til Vágafólk Rúsevni!

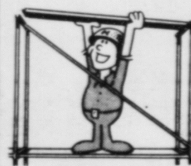
(Alkohol, tablettir, hasj, osfr.)

Hjálp til rúsevnismissbrúkarar OG/ELLA teirra familjur!

Hósdagin 5. juni er høvi at hava viðtalu við Jøgvan Bæk, sálarfrøðing, á Læknamíðstöðini í Miðvági.

Ring tlf. 15575 og avtala tíð.

Blákross-
heimið

**STILLADS
ÚTLEIGAN**

Nærri við at ringja

Pf.
Kaj Andersen & Co.
Tlf. 15600

Nýggjar TANNPROTESUR

Broytingar og umvælingar av gomlum protesum

Kliniskur tannteknikari

**BERGUR
Á REYNATRØÐ**

Børkuvægur, 620 Runavík

Tlf. 48480

Opið er mánadag-fríggjadag frá kl. 9–16